

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Σχέδιο

Κανονισμού Λειτουργίας Σ.Υ.Δ.

Εισαγωγή

Εισαγωγή

Το "Σχέδιο Εσωτερικού Κανονισμού Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (Σ.Υ.Δ.)" δημιουργήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος «Στο δρόμο για το σπίτι μου» που υλοποίησε η **ΕΣΤΙΑ**, το Εργαστήρι Ειδικής Αγωγής **ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ**, το Σωματείο **ΕΡΜΗΣ**, το **ΙΠΑΠ ΘΕΟΤΟΚΟΣ**, το Κέντρο Απασχόλησης **ΑΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΟΣ** (Λάρνακα), το Ίδρυμα **ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ** (Λευκωσία) και το Ίδρυμα **ΘΕΟΤΟΚΟΣ** (Λεμεσός).

Κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας των Φορέων μας για ανάπτυξη Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, προέκυψε πέραν των άλλων και η ανάγκη ύπαρξης Εσωτερικού Κανονισμού. Οδηγηθήκαμε έτσι στην κατασκευή αυτού του βασικού κειμένου με σκοπό να μπορεί να διατεθεί και σε κάθε ενδιαφερόμενο. Στο σχέδιο περιλαμβάνονται μια σειρά βασικών αρχών λειτουργίας, υποχρεώσεων του φορέα, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των ενοίκων. Επίσης εστιάζει σε θέματα προσωπικού, δεοντολογίας, ασφάλειας και οικονομικής διαχείρισης.

Το παρόν σχέδιο σίγουρα μπορεί να βελτιωθεί με τη συμπερίληψη θεμάτων και τομέων που κάθε φορέας ανάλογα με την προσέγγιση, την φιλοσοφία του, το νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο θέλει να επικεντρωθεί. Παρόλα αυτά ευελπιστούμε ότι θα αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για φορείς, ειδικούς, γονείς κλπ που ενδιαφέρονται να ξεκινήσουν μια Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης και θα συμβάλλει στο να μειωθούν οι παραλήψεις, στο να εξοικονομηθεί χρόνος, να προσδιοριστεί επακριβώς το πλαίσιο και να προσεχθούν τα σημαντικά.

Για την κατασκευή του κειμένου χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από το νόμο που διέπει τις προδιαγραφές κατασκευής, ίδρυσης, αδειοδότησης και λειτουργίας των Σ.Υ.Δ (ΚΥΑ Π3Β/Φ. ΓΕΝ/Γ.Π.οικ.3394, ΦΕΚ 74/27-01-2007), και στοιχεία από τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας για το «Κοινοτικό σπίτι Η Θέτις» της Εταιρίας Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου, **τους οποίους και ευχαριστούμε.**

Την επιμέλεια του οδηγού είχαν οι:

Χρυσάνθη Αρτελάρη, Γιάννης Μπίστας και Μανώλης Μαρνελάκης.

Η δημιουργία του "Σχεδίου Κανονισμού Λειτουργίας Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (Σ.Υ.Δ.)", υποστηρίχτηκε από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα, «**ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΣΕ ΔΡΑΣΗ**».

Είναι σημαντικό σε αυτό το σημείο να αναφερθούν μερικά ζητήματα που αφορούν στον τύπο/μορφή των ΣΥΔ.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον παραπάνω νόμο για τις προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας ΣΥΔ Ατόμων με Αναπηρία που χαρακτηρίζονται από νοητική υστέρηση, υπάρχει δυνατότητα δημιουργίας δύο διαφορετικών μορφών κατοικίας, ανάλογα με τον αριθμό των προσώπων που διαβιούν σε αυτές:

1. ΣΥΔ Διαμερίσματα για 1 - 4 πρόσωπα

2. ΣΥΔ Οικοτροφεία για 5 - 9 πρόσωπα

Σε κάθε περίπτωση χρειάζεται να ξεκαθαριστούν τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, αλλά και η φιλοσοφική προσέγγιση κάθε επιλογής. Κάθε φορέας οφείλει να λάβει σοβαρά υπόψη τα παραπάνω και πιθανά να χρειάζεται να προχωρήσει στην επιλογή ενός μοντέλου, το οποίο κατά συνέπεια θα αντιστοιχεί σε μια συγκεκριμένη μορφή εσωτερικού κανονισμού.

Συνεκτιμώντας τα παραπάνω και έχοντας υπόψη την Ελληνική πραγματικότητα, θεωρούμε ότι το μοντέλο των μικρότερων ΣΥΔ, είναι προσφορότερο για τους παρακάτω λόγους:

- Είναι πολύ πιο εύκολο να βρει κανείς χώρους κατάλληλους για ΣΥΔ Διαμερίσματα, καθώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον σκοπό αυτό μια ευρεία γκάμα χώρων, ακόμη και έτοιμων για αγορά ή ενοικίαση.
- Είναι ευκολότερο στο στήσιμο και οργάνωση (οικονομικά και διαδικαστικά)
- Οι προδιαγραφές από τον πολεοδομικό κανονισμό είναι σαφώς απλούστερες.
- Είναι σαν μοντέλο πιο κοντά στην πραγματικότητα διαβίωσης του γενικού πληθυσμού.
- Εάν υπάρχουν δύο ή τρεις ΣΥΔ Διαμερίσματα σε ένα πολυώροφο κτίριο, είναι πιθανά και οικονομικότερα ως μοντέλο.

Με βάση τα παραπάνω, εάν επιλεγεί το μοντέλο των ΣΥΔ διαμερισμάτων χρειάζεται να έχει κανείς υπόψη ότι:

- Ο αριθμός των εξυπηρετούμενων προσώπων είναι 1 - 4.
- Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού υποστήριξης, είναι τέσσερις, εκ των οποίων τρεις φροντιστές και ο Διευθυντής - συντονιστής.
- Σε κάθε βάρδια υπάρχει ένα μέλος του προσωπικού υποστήριξης, ενώ υπάρχει πάντα ένα πρόσωπο ακόμα σε ετοιμότητα, ώστε εάν παρουσιαστεί έκτακτη ανάγκη να την καλύψει.

Τέλος πρέπει να σημειώσουμε ότι όποια μορφή ΣΥΔ και αν επιλεγεί, στα πλαίσια της υποστήριξης, θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται και η παροχή υπηρεσιών για την προετοιμασία των ενοίκων και των οικογενειών τους, όπως επίσης και η προετοιμασία - ευαισθητοποίηση της κοινότητας.

1. Σκοπός Κανονισμού Λειτουργίας

Ο Κανονισμός Λειτουργίας αποσκοπεί στη δημιουργία ενός κοινού κώδικα επικοινωνίας προκειμένου να επιτευχθούν, η ομαλή, αρμονική και δημιουργική συγκατοίκηση των ενοίκων και η συνεργασία τους με το προσωπικό και την διοίκηση του Φορέα.

Ειδικότεροι στόχοι του Κανονισμού Λειτουργίας της ΣΥΔ είναι:

- Να θέσει τους κανόνες που διέπουν την λειτουργία της
- Να θέσει τους κανόνες συμβίωσης των κατοίκων της
- Να καθορίσει τη φύση των παρεχόμενων υπηρεσιών
- Να προσδιορίσει τα κριτήρια ένταξης
- Να αποσαφηνίσει τους ρόλους και αρμοδιότητες, καθήκοντα και υποχρεώσεις του προσωπικού, όπως επίσης τον αριθμό και τις θέσεις - ειδικότητες
- Να καθορίσει τον αριθμό των κατοίκων και το είδος της αναπηρίας τους

2. Φορέας - Νομικό καθεστώς (άρθρο 30/2072)

- Αναφέρεται ο Φορέας, η Νομική μορφή του φορέα, (και σε σχέση με την Π3Β/Φ.ΓΕΝ/Γ.Π.οικ.3394). Αναφέρεται η ύπαρξη καταστατικού κ.α.

3. Βασικές Αρχές

Αρχές

Η Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης αποσκοπεί:

- Στον σεβασμό της προσωπικότητας κάθε ατόμου και του πρωταρχικού του δικαιώματος για ανεξάρτητη και αξιοπρεπή διαβίωση με ενεργή ένταξη στο κοινωνικό περιβάλλον και σε χώρο διαφορετικό από τον χώρο της τυχόν εργασίας του
- Στην αποφυγή "περιθωριοποίησης" ή "ιδρυματοποίησης" των AMNY και στην υποστήριξη της αυτονομίας τους
- Στην υπεράσπιση των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και της ιδιωτικότητας των ενοίκων
- Στην προαγωγή της προσωπικής ολοκλήρωσης και κοινωνικοποίησής τους
- Στο να αντιμετωπίσει το ζήτημα της διαβίωσης - κατοικίας των AMNY **δια Βίου**. Οι Σ.Υ.Δ. αποτελούν **κατοικίες** και η διαβίωση των σε αυτές δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί **κλειστή περίθαλψη** ή νοσηλεία

4. Στόχοι της ΣΥΔ

Στόχοι

Η λειτουργία της ΣΥΔ παρ' όλο που εξατομικεύεται και προσαρμόζεται στις ιδιαίτερες ανάγκες των ενοίκων, καθορίζεται από το γενικό πλαίσιο των προβλημάτων και των αναγκών τους και στοχεύει:

- στην προαγωγή της αυτονομίας και της ικανότητας αυτοφροντίδας μέσω της βελτίωσης της λειτουργικότητας, των ικανοτήτων και του δυναμικού τους
- στην αύξηση της αυτεπίγνωσης και της αντίληψης της πραγματικότητας
- στη βελτίωση των κοινωνικών δεξιοτήτων τους και στην καλλιέργεια ομαδικού πνεύματος
- στην ενθάρρυνση της κοινωνικής τους συμμετοχής και της συμμετοχής τους σε δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου στην κοινότητα
- στη διασφάλιση της ποιότητας της ζωής των ενοίκων, σύμφωνα με τις ανάγκες και τις επιθυμίες κάθε ατόμου
- στην αποτροπή του ιδρυματισμού
- στη μείωση του στίγματος και των διακρίσεων και στην παροχή υποστήριξης για την κοινωνική ένταξη
- στην υπεράσπιση των ατομικών και κοινωνικών τους δικαιωμάτων

5. Υποχρεώσεις Φορέα

Υποχρεώσεις

Ο Φορέας οφείλει να παρέχει στους ενοίκους όλες τις απαραίτητες υπηρεσίες υποστήριξης και ειδικότερα πρέπει να εξασφαλίζει:

- Υγιεινή, άνετη και ασφαλή διαμονή. Κάθε ένοικος θα έχει το δωμάτιό με το μπάνιο του, για την επίπλωση και διακόσμηση του οποίου θα έχει λόγο ο ίδιος ή ο δικαστικός συμπαραστάτης του.
- Υγιεινή και ισορροπημένη διατροφή η οποία θα παρασκευάζεται μέσα στη Σ.Υ.Δ. με συμμετοχή των ενοίκων.
- Μέριμνα για την ιατρική φροντίδα των ενοίκων.
- Μέριμνα για την κατάλληλη ψυχαγωγία και την συμμετοχή των ενοίκων σε κοινωνικές εκδηλώσεις ανάλογα με τις επιθυμίες τους.
- Διαρκή φροντίδα αγωγής για την αξιοποίηση και διατήρηση στο μέγιστο δυνατό βαθμό, των προσωπικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των ενοίκων ώστε να επιτυγχάνεται ο βέλτιστος βαθμός αυτονομίας, ανάπτυξης της προσωπικότητας και άνετης παρουσίας στο κοινωνικό περιβάλλον.

- Συνεπή και συνεχή συνεργασία με τους υπεύθυνους της απασχόλησης κάθε ενοίκου (προστατευόμενα παραγωγικά εργαστήρια, κέντρα ημέρας, επιχειρήσεις κλπ) ώστε να επιτυγχάνεται η μεγαλύτερη δυνατή σύγκλιση των εκατέρωθεν παρεμβάσεων προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνοχή της παρεχόμενης αγωγής ή διαρκούς εκπαίδευσης και η ασφαλής μετάβαση και επιστροφή προς και από τον χώρο εργασίας τους.
- Ο Φορέας παρέχει Υπηρεσίες Υποστήριξης σε συνεχή βάση.
- Ο Φορέας υποχρεούται να ενημερώνει τις οικογένειες ή τους δικαστικούς συμπαραστάτες των ενοίκων αναφορικά με τη διαβίωσή τους στην Σ.Υ.Δ. και να επιζητά τη συνεργασία τους.
- Να προασπίζει την δυνατότητα κάθε ενοίκου για προσωπική ζωή, με σεβασμό της ιδιωτικότητας και της σεξουαλικότητας του.
- Ο Φορέας υποχρεούται να εφαρμόζει το συμβόλαιο δικαιωμάτων - υποχρεώσεων, που συνυπογράφει με τους ενοίκους.

6. Δομή ΣΥΔ

- Περιγράφονται αναλυτικά η ΣΥΔ και οι χώροι της, η διεύθυνση (οδός, περιοχή, ταχ. Κωδικός) και η πρόσβαση (ΜΜΜ, κεντρικές οδικές αρτηρίες, κλπ).

7. Ένοικοι

Η ΣΥΔ έχει δυναμικότητα: (ανάλογα αναφέρεται για ΣΥΔ διαμέρισμα ή ΣΥΔ οικοτροφείο) Αναφέρονται συγκεκριμένα, πόσα άτομα μπορούν να μείνουν στην ΣΥΔ, με τι είδους αναπηρία, τι ηλικίας, σε τι κατάσταση υγείας και αυτοεξυπηρέτησης καθώς και για πόσο διάστημα, όπως προβλέπονται από το καταστατικό λειτουργίας της ΣΥΔ.

Η ΣΥΔ δέχεται άτομα: (προσδιορίζεται με ακρίβεια όπως πχ: με ελαφρά και μέτρια νοητική υστέρηση, τα οποία είναι από 18 ετών και άνω και αυτοεξυπηρετούνται. Η ΣΥΔ δεν μπορεί να δεχτεί άτομα με ενεργά ψυχιατρικά προβλήματα όπως και άτομα με επιληπτικές κρίσεις που δεν ελέγχονται με φαρμακευτική αγωγή).

Η ΣΥΔ λειτουργεί σε 12μηνιαία βάση. Η οικογένεια, εφ' όσον υπάρχει, μπορεί να παίρνει μαζί της τον ένοικο, εορτές Πάσχα, Χριστουγέννων και το καλοκαίρι.

8. Δικαιώματα ενοίκων

- Οι ένοικοι έχουν το δικαίωμα σε εξατομικευμένη φροντίδα, με σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια.
- Οι ένοικοι έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν σε οποιαδήποτε διαδικασία λήψης αποφάσεων που τους αφορούν, με εξασφάλιση της «πληροφορημένης συναίνεσης» (informed consent).
- Η υποστήριξη, η φροντίδα και η δημιουργία συναισθήματος ασφάλειας, οι οποίες παρέχονται, είναι ανεξάρτητες από τη φυλή, την εθνικότητα, την ηλικία, το φύλο, την καταγωγή, τις πολιτικές και θρησκευτικές πεποιθήσεις, τις σεξουαλικές προτιμήσεις, το ποινικό μητρώο και την κατάσταση υγείας των ωφελουμένων (αρθ. 5 παρ. 2 του Συντάγματος).
- Η δημιουργία συνθηκών διαβίωσης στη ΣΥΔ, όσο το δυνατόν πλησιέστερων προς ένα

οικογενειακό περιβάλλον και προς τις συνθήκες ζωής ατόμων παρόμοιας ηλικίας, αποτελεί βασική εκδήλωση σεβασμού προς τους ενοίκους. Έμφαση πρέπει να δίνεται σε παράγοντες οι οποίοι συντελούν στη δημιουργία θετικού περιβάλλοντος για τους ενοίκους, όπως π.χ η ασφάλεια, η επάρκεια χώρου και φωτισμού ανά ένοικο, η επάρκεια θέρμανσης και εξαερισμού, η εξατομικευμένη επίπλωση, ο εξατομικευμένος ιματισμός και εφόσον αυτό είναι δυνατόν, η ύπαρξη όσο το δυνατόν περισσότερο ιδιωτικού χώρου παραμονής.

ε. Ο σεβασμός της ιδιωτικότητας των ενοίκων, στο βαθμό που αυτό επιτρέπεται από τις συνθήκες της δομής, αποτελεί αναφαίρετο δικαίωμα και περιλαμβάνει τη δυνατότητα των ενοίκων να παραμένουν μόνοι όταν το επιθυμούν, να κλειδώνουν τα ντουλάπια και το δωμάτιό τους καθώς και το μπάνιο, να συναντούν ιδιαιτέρως τα άτομα τα οποία τους επισκέπτονται και να έχουν πρόσβαση σε ιδιωτική τηλεφωνική επικοινωνία.

στ. Οι ένοικοι δικαιούνται να απολαμβάνουν τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής και αυτοδιαχείρισης των θεμάτων της προσωπικής καθημερινής τους ζωής, ανάλογα πάντα με το εξατομικευμένο πρόγραμμα τους. Ενδεικτικά, τέτοια θέματα είναι δυνατόν να αφορούν τα ωράρια ύπνου, τη διατροφή, την διαχείριση των οικονομικών την ιατρική και ψυχιατρική περίθαλψη, την χρήση και διακόσμηση του δωματίου, τη χρήση των κοινόχρηστων χώρων και των οικολογικών της ΣΥΔ, τις συναναστροφές και σχέσεις με άλλα άτομα, την ψυχαγωγία και τη διαχείριση του ελεύθερου χρόνου με σεβασμό των κανόνων της κοινής διαβίωσης.

ζ. Οι ένοικοι έχουν το δικαίωμα να έχουν δική τους ομάδα όπου μπορούν να συζητούν θέματα που τους απασχολούν - ενδιαφέρουν και να τα διεκδικούν στις συναντήσεις της «κοινότητας». Το προσωπικό και η Διοίκηση έχουν υποχρέωση να στηρίζουν, να ενισχύσουν και να παρέχουν κάθε διευκόλυνση που είναι απαραίτητη ή που θα τους ζητηθεί, για την ομαλή λειτουργία αυτής της ομάδας.

η. Οι ένοικοι, όπως και οι οικείοι τους, έχουν το δικαίωμα της πρόσβασης σε πληροφορίες και έγγραφα που τους αφορούν και το δικαίωμα υποβολής παραπόνων για οποιονδήποτε λόγο που απορρέει από τη διαμονή τους στην ΣΥΔ. Ειδικότερα έχουν το δικαίωμα προσφυγής στο σύστημα καταγραφής, διερεύνησης και αιτιολογημένης απάντησης σχετικά με εφαρμογή των αρχών και των κανόνων λειτουργίας της ΣΥΔ, και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

θ. Έχουν δικαίωμα προστασίας της περιουσίας τους εφόσον αυτή υπάρχει.

ι. Το ιατρικό απόρρητο και η διακριτικότητα κατά τη διαχείριση των πληροφοριών πρέπει να τηρούνται σε κάθε περίπτωση.

κ. Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος, ο Διευθυντής και η Ομάδα Προσωπικού σχεδιάζουν και ακολουθούν ενιαία πολιτική στο θέμα ενημέρωσης των ενοίκων και συμμετοχής τους σε αποφάσεις οι οποίες τους αφορούν.

λ. Απαγορεύεται αυστηρά η χρήση κάθε μορφής σωματικής και λεκτικής βίας προς τους ενοίκους.

9. Υποχρεώσεις ενοίκων

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

α. Οι ένοικοι είναι υποχρεωμένοι να σέβονται και να τηρούν τον κανονισμό που διέπει τη λειτουργία της ΣΥΔ.

β. Υποχρεούνται να φέρονται με ευγένεια προς τους λοιπούς ενοίκους και τα μέλη της Ομάδας Προσωπικού.

γ. Απαγορεύεται αυστηρά η παρενόχληση, σωματική, συναισθηματική ή σεξουαλική, των άλλων ενοίκων ή μελών του προσωπικού, καθώς και οποιαδήποτε μορφή βίαιης συμπεριφοράς.

δ. Οι προσωπικές δραστηριότητες των ενοίκων δεν επιτρέπεται να θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή ή τη σωματική ακεραιότητα άλλων ενοίκων ή μελών του προσωπικού.

- ε. Οι ένοικοι πρέπει να σέβονται και να τηρούν τους όρους του «συμβολαίου» παραμονής στην ΣΥΔ για τους οποίους έχουν ενημερωθεί και έχουν υπογράψει.
- στ. Οι ένοικοι έχουν υποχρέωση να φροντίζουν για την ατομική υγιεινή και εμφάνισή τους, στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους.
- ζ. Οι ένοικοι πρέπει να συμμετέχουν στις διαδικασίες που αφορούν στην ένταξη και λειτουργία της ΣΥΔ (αίτηση, αξιολόγηση, κανονισμός, συμβόλαιο).

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των ενοίκων προς τις υποχρεώσεις τους, τους απευθύνεται προειδοποίηση για τις ενδεχόμενες επιπτώσεις.

10. Διαδικασία ένταξης ενοίκων

Οι ένοικοι γίνονται δεκτοί στην ΣΥΔ με την εξής διαδικασία:

- α. Αίτηση του ενδιαφερόμενου, από τον ίδιο ή από τους κηδεμόνες του, εφόσον βρίσκεται υπό δικαστική συμπαράσταση, η οποία συνοδεύεται από γνωματεύσεις και πιστοποιητικά υγείας.
- β. Έλεγχος της αίτησης, για την τήρηση των τυπικών κριτηρίων, από τον υπεύθυνο των αιτήσεων (Γραμματέα, Κοινωνικό Λειτουργό κλπ). Αν δεν μπορεί να γίνει δεκτή η αίτηση ενημερώνεται ο ενδιαφερόμενος από τον υπεύθυνο των αιτήσεων και παραπέμπεται σε αντίστοιχο πλαίσιο.
- γ. Αξιολόγηση του ενδιαφερόμενου από Διεπιστημονική ομάδα της ΣΥΔ, με κατάλληλα αξιολογητικά εργαλεία (ψυχιατρική εκτίμηση, ψυχολογική εκτίμηση, κοινωνικό ιστορικό).
- δ. Έκθεση και Απόφαση της Διεπιστημονικής Ομάδας για έγκριση ή απόρριψη του ενοίκου από την ΣΥΔ.
- ε. Τελική έγκριση από την Διοίκηση της απόφασης της Διεπιστημονικής Ομάδας.
- στ. Ανακοίνωση της έγκρισης στον υποψήφιο ένοικο και ενημέρωση για τον τρόπο λειτουργίας, δικαιώματα - υποχρεώσεις κ.λ.π. Ακολουθεί περίοδος προετοιμασίας και σταδιακής ένταξης του ένοικου στην ΣΥΔ.
- ζ. Κατά την περίοδο ένταξης του ενοίκου στην ΣΥΔ εφαρμόζεται ένα **στάδιο προετοιμασίας και αποδοχής** του μέσω οργανωμένων και συντονισμένων συνεργασιών και συναντήσεων με το προσωπικό και τους ενοίκους, με σκοπό την ομαλή ένταξη και προσαρμογή στο νέο περιβάλλον διαμονής του. Κατά την περίοδο αυτή, ο ένοικος πληροφορείται λεπτομερώς και με απόλυτη σαφήνεια για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, το νομικό καθεστώς, τον τρόπο λειτουργίας, τις διαδικασίες και τις παρεχόμενες υπηρεσίες της ΣΥΔ, καθώς και για τις εγκαταστάσεις και τις ανέσεις οι οποίες θα του παρασχεθούν.
- η. Επαναξιολόγηση του υποψηφίου και τελική έγκριση ένταξης στην ΣΥΔ.
- θ. Υπογραφή «Συμβολαίου». Με τον υποψήφιο ένοικο, συνάπτεται συμφωνία ένταξης («συμβόλαιο») στη ΣΥΔ, όπου αναγράφονται οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των ενοίκων της δομής π.χ σε σχέση με θέματα που αφορούν τη λήψη φαρμάκων, τη συνεργασία με το

προσωπικό, τις υποχρεώσεις ατομικής υγιεινής και εμφάνισης, τη συμμετοχή στην καθαριότητα των χώρων, τα ωράρια, τις διανυκτερεύσεις εκτός, τις άδειες, τη φιλοξενία άλλων ατόμων, καθώς και τη χρήση οινοπνευματωδών ποτών, στο χώρο της ΣΥΔ. Επίσης, με το «συμβόλαιο» αυτό ο ένοικος δεσμεύεται να συμμετέχει στα προγράμματα και τις δραστηριότητες της δομής, τα οποία κρίνονται ως απαραίτητα για την εξέλιξή του.

ι. Μπορεί, με συμβολαιογραφική πράξη να παραχωρείται στον ένοικο, για χρήση εφ' όρου ζωής, ο ατομικός χώρος (υπνοδωμάτιο) και το δικαίωμα χρήσης, ομαδικά ή ατομικά, στους κοινόχρηστους χώρους της ΣΥΔ.

11. Αποχώρηση ενοίκων

Οι ένοικοι μπορούν να αποχωρήσουν από την ΣΥΔ, οικειοθελώς, οπότε οι ίδιοι ή οι κηδεμόνες τους θελήσουν και εφόσον υπογράψουν σχετική δήλωση και ρυθμίσουν τις νομικές εκκρεμότητες που μπορεί να υπάρχουν.

12. Παρεχόμενες υπηρεσίες και δραστηριότητες καθημερινής ζωής

α. Η ΣΥΔ λειτουργεί βάσει δομημένου καθημερινού προγράμματος, με σκοπό την ανάπτυξη και διατήρηση στο μέγιστο βαθμό των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των ενοίκων και την εξασφάλιση ποιότητας ζωής για κάθε ένοικο. Το πρόγραμμα αυτό διαρθρώνεται από ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων που αφορούν τους ενοίκους ατομικά (βάσει ατομικού σχεδίου δράσης) ή ομαδικά και λαμβάνουν χώρα τόσο εντός όσο και εκτός της ΣΥΔ.

β. Το πρόγραμμα λειτουργίας ενδεικτικά είναι δυνατόν να συμπεριλαμβάνει ατομικές και ομαδικές δραστηριότητες αυτοφροντίδας σε θέματα υγιεινής, ατομικής περιποίησης και προσωπικής εμφάνισης, φροντίδα προσωπικού χώρου, απασχόληση με δραστηριότητες κήπου, κατασκευών, έκφραση μέσω ζωγραφικής, μουσικής, χορού, ενημέρωση μέσω τηλεόρασης, εφημερίδων και περιοδικών, διαχείριση των κοινών καθημερινών αναγκών μέσω της προετοιμασίας των γευμάτων, της καθαριότητας των κοινόχρηστων χώρων και της αγοράς των προμηθειών, ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων μέσω της εκπαίδευσης σε συναλλαγές, κυκλοφοριακή αγωγή, μετακίνηση με μέσα μαζικής μεταφοράς και χρήση συσκευών, κοινωνικοποίηση μέσω ανάπτυξης γνωριμιών στην κοινότητα, συμμετοχή σε εκδηλώσεις και πολιτιστικές - ψυχαγωγικές δραστηριότητες εκτός ΣΥΔ.

13. Δομή διάρθρωση προσωπικού

δομή

Σε κάθε Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ), όπου μπορούν να διαμένουν έως 9 ένοικοι με νοητική υστέρηση, χωρίς σοβαρά κινητικά προβλήματα, υπάρχουν οι ακόλουθες οργανικές θέσεις:

- **1 Διευθυντής - συντονιστής**

- **1 Οικονόμος**

- **2 Φροντιστές**

- **1 Γενικών καθηκόντων**

Το προσωπικό, εργάζεται σε βάρδιες, καθώς η ΣΥΔ λειτουργεί σε 24ωρη βάση, και το ωράριο είναι 40 ώρες εβδομαδιαίως. Βασική αρχή στην κατάρτιση του εβδομαδιαίου προγράμματος εργασίας του προσωπικού, είναι η ύπαρξη ενός τουλάχιστον ατόμου σε κάθε βάρδια, για την διασφάλιση ζητημάτων ποιότητας αλλά και ασφάλειας των ενοίκων και εύρυθμης λειτουργίας της ΣΥΔ.

Διευθυντής - Συντονιστής

Ο Διευθυντής - συντονιστής, είναι κάτοχος πτυχίου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, σε θέματα ειδικής αγωγής, ψυχολογίας, εκπαίδευσης, κοινωνικής εργασίας, νοσηλευτικής ή άλλου συναφούς κλάδου. Απαραίτητη είναι η χρήση ΗΥ καθώς και η καλή γνώση μίας ξένης γλώσσας.

Αρμοδιότητες - καθήκοντα:

Είναι υπεύθυνος για την εύρυθμη λειτουργία της ΣΥΔ.

- Συνεργάζεται αρμονικά με την διοίκηση και με όλο το προσωπικό που σχετίζεται με την λειτουργία της ΣΥΔ, είτε αυτό εργάζεται στον εποπτεύοντα οργανισμό είτε είναι οργανικά τοποθετημένο στην συγκεκριμένη μονάδα, με σκοπό την υλοποίηση των στόχων της ΣΥΔ.

- Συνεργάζεται με παράγοντες της κοινότητας και συντονίζει την δράση εθελοντών.

- Διαμορφώνει σε συνεργασία με το προσωπικό της ΣΥΔ και το υπόλοιπο επιστημονικό προσωπικό, το ατομικό σχέδιο δράσης για κάθε ένοικο, και εποπτεύει την τήρηση του.

- Εκπροσωπεί την ΣΥΔ στην διοίκηση, στην οποία υποβάλλει δύο φορές τον χρόνο εκθέσεις που αφορούν τόσο την πορεία - πρόοδο των ενοίκων όσο και την γενικότερη πορεία της μονάδας.

- Συνεργάζεται με τις οικονομικές υπηρεσίες ή την διαχειριστική επιτροπή, για την εκπόνηση και τήρηση του προϋπολογισμού

- Έχει την ευθύνη τήρησης όλων των αρχείων της ΣΥΔ (ημερολόγιο καταχώρησης σημαντικών γεγονότων της ΣΥΔ, βιβλίο αναφοράς όπου καταχωρούνται παρατηρήσεις σχετικά με ειδικά προβλήματα και την συμπεριφορά και πρόοδο των ενοίκων ανά βάρδια, πρόγραμμα εργασίας-κατανομής προσωπικού, πρακτικά συνεδριών των ομάδων προσωπικού, δικαιολόγιο, προγράμματα απασχόλησης, εκπαίδευσης ψυχαγωγίας και κοινωνικοποίησης, άδειες ασθένειας και άδειες απουσίας του προσωπικού, επισκέψεις και φιλοξενίες των ενοίκων, βιβλίο εξόδων, βιβλίο επισκεπτών).

- Ετοιμάζει τα ημερήσια και εβδομαδιαία προγράμματα των ενοίκων και του προσωπικού, επιβλέπει και καθοδηγεί την εκτέλεση τους.

- Επιβλέπει τον συντονισμό των εργασιών του προσωπικού που απασχολείται στην ΣΥΔ, παρεμβαίνοντας εάν είναι απαραίτητο. Εγγυάται το υψηλό επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

- Λαμβάνει μέρος στην διεκπεραίωση των λειτουργιών της ΣΥΔ, και λαμβάνει μέρος σε εκδηλώσεις εκπαιδευτικού ή ψυχαγωγικού χαρακτήρα.

- Είναι υπεύθυνος για την αξιολόγηση και εποπτεία του προσωπικού, την εξακρίβωση και ικανοποίηση των εκπαιδευτικών του αναγκών.
- Εκτελεί οποιαδήποτε άλλα συναφή καθήκοντα του ανατεθούν από την διοίκηση.
- Μεριμνά για την επικοινωνία με τους γονείς ή τους δικαστικούς συμπαραστάτες των κατοίκων της ΣΥΔ.
- Μεριμνά για παροχή ιατρικής φροντίδας όποτε προκύψει στους ενοίκους.

Οικονόμος

Είναι απόφοιτος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με εξειδίκευση στην φροντίδα Ατόμων με Αναπηρία.

Αρμοδιότητες - καθήκοντα:

- Φροντίζει για την οργάνωση της καθημερινής ζωής στην κουζίνα, όπου σε συνεργασία με τους ενοίκους μαγειρεύει το καθημερινό φαγητό.
- Είναι υπεύθυνος/ος για την ισορροπημένη και υγιεινή διατροφή των ενοίκων, με την συνεργασία των οποίων καθορίζει το εβδομαδιαίο πρόγραμμα διατροφής.
- Μεριμνά, σε συνεργασία με τον υπεύθυνο συντονιστή, για την οργάνωση των αγορών και της τροφοδοσίας.
- Μεριμνά για την καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων και των δωματίων των ενοίκων.
- Υποδέχεται τους επισκέπτες και φροντίζει για την ευχάριστη διαμονή τους.
- Συμμετέχει στις ομάδες προσωπικού.

Φροντιστές

Είναι κάτοχοι πτυχίου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, σε θέματα ειδικής αγωγής, ψυχολογίας, εκπαίδευσης, κοινωνικής εργασίας, νοσηλευτικής ή άλλου συναφή κλάδου ή ΙΕΚ ή ΤΕΕ συναφών με το αντικείμενο ειδικοτήτων (επιμελητές/φροντιστές ΑμεΑ, κοινωνικοί βοηθοί, παιδαγωγοί, κκ).

Αρμοδιότητες - καθήκοντα:

- Εκτελούν εργασίες που σχετίζονται με την οργάνωση, προετοιμασία και εκτέλεση των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την λειτουργία της ΣΥΔ.
- Συμβάλλουν στην εκπόνηση και υλοποίηση του ατομικού σχεδίου δράσης κάθε ενοίκου με στόχο την ανάπτυξη των ατομικών και κοινωνικών δεξιοτήτων των ενοίκων στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Υποβάλλουν ανά εξάμηνο σχετικές εκθέσεις στον υπεύθυνο της ΣΥΔ.
- Ενημερώνουν καθημερινά το ημερολόγιο πρόγραμμα και το βιβλίο αναφοράς.
- Συνεργάζονται με την Οικονόμο και τους ενοίκους για την διεκπεραίωση εργασιών που σχετίζονται με την καθημερινή ζωή της ΣΥΔ (μαγείρεμα, καθαριότητα σπιτιού, αγορές για το σπίτι, τακτοποίηση υλικού και εξοπλισμού).
- Συνεργάζονται με την Οικονόμο και τους ενοίκους για θέματα που σχετίζονται με την προσωπική τους υγιεινή και καθαριότητα καθώς και με τη τακτοποίηση του ρουχισμού και των προσωπικών τους ειδών. Όπου είναι απαραίτητο τους εκπαιδεύει στους αναφερόμενους τομείς.
- Βοηθούν και συμβάλλουν στην οργάνωση και διεξαγωγή διαφόρων εκδηλώσεων εντός ή εκτός ΣΥΔ.
- Συνοδεύουν τους ενοίκους σε εξόδους ή εκδρομές, όπου είναι υπεύθυνοι για την ασφάλειά τους.
- Μεριμνούν για την λήψη από τους ενοίκους πιθανής φαρμακευτικής αγωγής.
- Ακολουθούν το εβδομαδιαίο πρόγραμμα εργασίας, καθώς και το καθημερινό ωρολόγιο πρόγραμμα.
- Συμμετέχουν στις ομάδες προσωπικού.
- Ακολουθούν τις υποδείξεις του υπεύθυνου συντονιστή.
- Εκτελούν άλλα συναφή καθήκοντα που θα του ανατεθούν από την διοίκηση ή του Υπεύθυνου συντονιστή που σχετίζονται με την εύρυθμη λειτουργία της ΣΥΔ.

Γενικών καθηκόντων

Είναι απόφοιτος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με αποδεδειγμένες γνώσεις συντήρησης κτιρίων. Διαθέτει επαγγελματικό δίπλωμα οδήγησης και γνωρίζει την χρήση ΗΥ.

Αρμοδιότητες - καθήκοντα:

- Εκτελεί εργασίες που σχετίζονται με την οργάνωση, προετοιμασία και εκτέλεση των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την καθημερινή λειτουργία της ΣΥΔ, στο βαθμό που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες ή και στη βάρδια του και πάντα με την υπόδειξη και εποπτεία του Διευθυντή - συντονιστή.
- Συμβάλλουν στην υλοποίηση του ατομικού σχεδίου δράσης κάθε ενοίκου και ενημερώνει σχετικά το υπάρχον ημερολόγιο πρόγραμμα και το βιβλίο αναφοράς.
- Συνεργάζεται με τους ενοίκους για την διεκπεραίωση εργασιών που σχετίζονται με την καθημερινή ζωή της ΣΥΔ (μαγείρεμα, καθαριότητα σπιτιού, αγορές για το σπίτι, τακτοποίηση υλικού - εξοπλισμού).
- Συνεργάζεται με τους ενοίκους για θέματα που σχετίζονται με την προσωπική τους υγιεινή και καθαριότητα καθώς και με τη τακτοποίηση του ρουχισμού και των προσωπικών τους ειδών. Όπου είναι απαραίτητο τους εκπαιδεύει στους αναφερόμενους τομείς.
- Βοηθά και συμβάλλει στην οργάνωση και διεξαγωγή διαφόρων εκδηλώσεων εντός ή εκτός ΣΥΔ.
- Συνοδεύει τους ενοίκους σε εξόδους ή εκδρομές, όπου είναι υπεύθυνοι για την ασφάλειά τους.
- Είναι υπεύθυνος για την συντήρηση της κτιριακής υποδομής της ΣΥΔ, καθώς και για τις απαραίτητες μικρο - επισκευές.
- Φροντίζει από κοινού με τους ενοίκους για την συντήρηση - καλλιέργεια του κήπου.
- Ακολουθεί το εβδομαδιαίο πρόγραμμα εργασίας, καθώς και το καθημερινό ωρολόγιο πρόγραμμα.
- Ακολουθεί τις υποδείξεις του Διευθυντή - συντονιστή.
- Εκτελεί άλλα συναφή καθήκοντα που θα του ανατεθούν από την διοίκηση ή του Υπεύθυνου συντονιστή που σχετίζονται με την εύρυθμη λειτουργία της ΣΥΔ.

14. Ομάδες Προσωπικού

Ομάδα προσωπικού:

Σε αυτή συμμετέχει το σύνολο του προσωπικού της ΣΥΔ. Πραγματοποιείται μία φορά ανά 15 ημέρες. Συντονίζεται από τον Υπεύθυνο της ΣΥΔ ο οποίος καταρτίζει και την ημερήσια διάταξη σύμφωνα με αιτήματα/προτάσεις που έχει συλλέξει, και συζητούνται θέματα που σχετίζονται πρόγραμμα της ΣΥΔ, οργανωτικά - διαχειριστικά ζητήματα, θέματα εσωτερικής λειτουργίας του χώρου, τα ατομικά σχέδια δράσης των ενοίκων κοκ. Εάν κριθεί αναγκαίο από τον Υπεύθυνο, μπορεί να συνέρχεται και συχνότερα.

Διεπιστημονική ομάδα προσωπικού:

Συνέρχεται μία φορά τον μήνα και σε αυτή συμμετέχουν ο Υπεύθυνος της ΣΥΔ, ο επιστημονικός υπεύθυνος, εκπρόσωπος των φροντιστών, ψυχολόγος, κοινωνικός λειτουργός, ψυχίατρος που είναι υπεύθυνοι για τους ενοίκους. Συντονίζεται από τον Υπεύθυνο της ΣΥΔ σε συνεργασία με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο της εποπτεύουσας δομής, οι οποίοι καθορίζουν και την ημερήσια διάταξη. Σε αυτή συζητούνται θέματα που αφορούν την οργάνωση και υλοποίηση των ατομικών σχεδίων δράσης, προβλήματα συμπεριφοράς ή προσαρμογής των ενοίκων, τη λειτουργία της ΣΥΔ, την εκπαίδευση επιμόρφωση προσωπικού, τις επαφές της ΣΥΔ με την κοινότητα κα. Εάν κριθεί αναγκαίο, μπορεί να συνέρχεται και συχνότερα. Ειδικότερα η ομάδα συγκαλείται εξαιρετικά για σοβαρά ζητήματα, όπως πχ εάν προκύψει ζήτημα εύρυθμης λειτουργίας της ΣΥΔ και τεθεί θέμα αποχώρησης ενοίκου.

Ομάδα εποπτείας:

Πραγματοποιείται μία φορά τον μήνα και σε αυτή συμμετέχουν το σύνολο του προσωπικού που απασχολείται στην ΣΥΔ, τα υπόλοιπα μέλη της διεπιστημονικής ομάδας και συντονίζεται από εξωτερικό επόπτη. Σε αυτήν συζητούνται θέματα σχέσεων ανάμεσα στο προσωπικό, θέματα δυναμικής ομάδων, ζητήματα που αφορούν τις σχέσεις προσωπικού - ενοίκων κα.

Ομάδα προσωπικού - ενοίκων:

Πραγματοποιείται μία φορά την εβδομάδα και σε αυτή συμμετέχουν όλοι οι ένοικοι, και το προσωπικό της βάρδιας. Περιοδικά μπορεί να λαμβάνει μέρος και ο Διευθυντής - υπεύθυνος της ΣΥΔ. Συντονίζεται από μέλος του επιστημονικού προσωπικού. Σε αυτή συζητούνται θέματα που σχετίζονται με την καθημερινότητα της ζωής στο σπίτι. Μέσα από την ομάδα αυτή, οι ένοικοι εκφράζουν την άποψη τους για θέματα που τους αφορούν, συμμετέχουν στην λήψη σχετικών αποφάσεων, αποκτούν εμπειρία σε θέματα αυτοσυνηγορίας και συμμετοχής σε διαδικασίες κοινωνικής ζωής. Οι συμμετέχοντες από το προσωπικό οφείλουν να καταγράφουν και να μεταφέρουν οι ίδιοι σύμφωνα με την ιεραρχία, επιθυμίες - προτάσεις των ενοίκων ή να υποδεικνύουν σε αυτούς τον τρόπο προώθησης τους.

15. Δικαιώματα και Υποχρεώσεις εργαζομένων

εργαζόμενοι

- Οι εργαζόμενοι οφείλουν να σέβονται και να ακολουθούν τις αρχές και διατάξεις του παρόντος εσωτερικού κανονισμού.
- Οι εργαζόμενοι στην ΣΥΔ εργάζονται, σε βάρδιες, σύμφωνα με τη σύμβαση. Το μισθολόγιο του προσωπικού αντιστοιχεί στα προβλεπόμενα από την εργατική νομοθεσία ή αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας, Διοίκησης και εργαζομένων και αποτυπώνεται στην ατομική σύμβαση εργασίας. Ακολουθούνται τα προβλεπόμενα από την εργατική νομοθεσία που αφορούν τις άδειες του προσωπικού και τυχόν υπερωριακή εργασία.
- Ακολουθούν πιστά το ωράριο και σε περίπτωση αδυναμίας προσέλευσης ενημερώνουν έγκαιρα ώστε να υπάρξει αντικαταστάτης. Σε περίπτωση που επιθυμούν προγραμματισμένη άδεια απουσίας, οφείλουν να ενημερώσουν γραπτώς έγκαιρα και να λάβουν την σχετική έγκριση.
- Εκτελούν τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί, και προσδιορίζονται από τον παρόντα εσωτερικό κανονισμό και την σύμβαση εργασίας και ακολουθούν τις εντολές και τις οδηγίες που τους δίνονται από τον υπεύθυνο της ΣΥΔ.
- Σε περίπτωση που θεωρηθεί ότι ανακύπτουν ζητήματα τα οποία έρχονται σε σύγκρουση με όσα έχουν συμφωνηθεί, ακολουθώντας την ιεραρχία, καταθέτουν γραπτώς το αίτημα/ παράπονο στον υπεύθυνο ο οποίος αναλόγως του θέματος, το επιλύει ο ίδιος ή το παραπέμπει άμεσα στην διοίκηση. Η αντιμετώπιση του θέματος και η σχετική απάντηση οφείλει να δίνεται στον εργαζόμενο σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Θέματα δεοντολογίας

- Το προσωπικό θα πρέπει να επιδεικνύει απόλυτο σεβασμό στην προσωπικότητα κάθε ενοίκου, ανεξαρτήτως φύλου, φυλής, θρησκειότητας, εθνικότητας, ιδεολογίας, κοινωνικο - οικονομικής κατάστασης και σεξουαλικού προσανατολισμού.
- Το προσωπικό οφείλει να απευθύνεται στους ενοίκους με σεβασμό, ευγένεια και υπομονή και να διατηρεί μαζί τους επαγγελματική σχέση.
- Οι ένοικοι της ΣΥΔ έχουν όλα τα δικαιώματα που απολαμβάνουν οι πολίτες αυτής της χώρας και υπάρχει απόλυτος σεβασμός αυτών από το προσωπικό.
- Το προσωπικό διαφυλάσσει το απόρρητο των πληροφοριών που αφορούν τους ενοίκους, σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς.
- Δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση η χρήση σωματικής ή λεκτικής βίας ανάμεσα σε όσους υπάρχουν στον χώρο, προσωπικό και ένοικους.

- Δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση η εκμετάλλευση των περιουσιακών στοιχείων ή των εσόδων των ενοίκων από την διοίκηση ή το προσωπικό.
- Οι παρεχόμενες υπηρεσίες της ΣΥΔ, σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να καταλήγουν σε προσωπικό όφελος του προσωπικού.
- Υπάρχει απόλυτος σεβασμός και προστασία των προσωπικών ειδών κάθε ενοίκου.
- Στον χώρο της ΣΥΔ δεν γίνονται ατομικές ή ομαδικές θεραπείες των ενοίκων.

16. Ατομικό πρόγραμμα

Οι συνθήκες διαβίωσης στη ΣΥΔ χρειάζεται να συντελούν στη δημιουργία ενός ήρεμου, ευχάριστου και δημιουργικού περιβάλλοντος με ιδιαίτερη έμφαση στο σεβασμό της ιδιωτικότητας των ενοίκων καθώς και στη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής & αυτοδιαχείρισης των θεμάτων της καθημερινής τους ζωής.

Ως εκ τούτου το ατομικό τους πρόγραμμα διαμορφώνεται βάση των δικών τους επιθυμιών από τους ίδιους σε συνεργασία με το προσωπικό. Το προσωπικό χρειάζεται να τους ενθαρρύνει ώστε να εντάξουν (εάν αυτό είναι εφικτό) στο ατομικό τους πρόγραμμα:

- εργασίες που σχετίζονται με την καθημερινή ζωή της ΣΥΔ (μαγείρεμα, καθαριότητα σπιτιού, αγορές για το σπίτι, τακτοποίηση υλικού και εξοπλισμού),
- δραστηριότητες που σχετίζονται με την προσωπική τους υγιεινή και καθαριότητα καθώς και με τη τακτοποίηση του ρουχισμού και των προσωπικών τους ειδών,
- εξωτερικές δραστηριότητες, όπως η συμμετοχή τους σε αθλητικές, καλλιτεχνικές ή κοινωνικές ομάδες,
- εξωτερικά εκπαιδευτικά ή/και κοινωνικοποιητικά ή/και θεραπευτικά προγράμματα,
- συμμετοχή σε σταθερό εκπαιδευτικό πρόγραμμα,
- εργασία στην ανοικτή αγορά εργασίας ή/και σε προστατευμένα εργαστήρια, κλπ

17. Φαρμακευτική και ιατρική φροντίδα

Οι φροντιστές μεριμνούν για τη λήψη από τους ενοίκους πιθανής φαρμακευτικής αγωγής και φροντίζουν για την περιοδική ιατρική παρακολούθηση των ενοίκων από τις αρμόδιες ιατρικές υπηρεσίες (νοσηλευτικά ιδρύματα, ιατρικές υπηρεσίες ασφαλιστικών ταμείων κλπ.).

Επίσης όταν η φυσική κατάσταση των ενοίκων απαιτεί ιδιαίτερη ιατρική ή/και φαρμακευτική φροντίδα που δεν μπορεί να παρασχεθεί εντός της δομής, ενεργούν, σε συνεννόηση με τον υπεύθυνο, ώστε να μετακινηθεί/εισαχθεί ο/η ένοικος στο αρμόδιο νοσηλευτικό ίδρυμα για όσο χρονικό διάστημα χρειάζεται.

Σε περίπτωση που η κατάσταση του/της ενοίκου αποκτά χρονιότητα και χρειάζεται ειδική αντιμετώπιση (θεραπείες, εξοπλισμό, κλπ) τότε αναλόγως μετακομίζει στον κατάλληλο χώρο διαμονής ώστε να έχει πρόσβαση στις απαιτούμενες θεραπείες και φροντίδα.

18. Διευθέτηση χώρου

Η διευθέτηση των κοινόχρηστων χώρων οφείλει να στοχεύει στην καλύτερη ποιότητα ζωής των ενοίκων. Οι ένοικοι πρέπει να συμμετέχουν στη λήψη των σχετικών αποφάσεων.

Η όποια διευθέτηση σέβεται τις ιδιαίτερες ανάγκες για προσβασιμότητα, την αξιοπρεπή και καλαίσθητη διαμόρφωση του χώρου.

Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπονται παρεμβάσεις που θα στιγματίζουν το οίκημα (πχ ανάρτηση πινακίδων).

Είναι σημαντικό να υπάρχει αρκετός χώρος (ανάλογα και με τον αριθμό των ενοίκων) για την υποδοχή των επισκεπτών αλλά και για άλλες ομαδικές δραστηριότητες (δημιουργική αξιοποίηση ελεύθερου χώρου).

Όσον αφορά τη διευθέτηση του προσωπικού χώρου οι ένοικοι πρέπει να έχουν ελεύθερη επιλογή σε σχέση με την τοποθέτηση των επίπλων και τις όποιες διακοσμητικές παρεμβάσεις. Η αίσθηση ιδιωτικότητας πρέπει να είναι επαρκής, τόσο σε σχέση με τον προσωπικό χώρο όσο και με τις τουαλέτες και τα λουτρά.

Οι ένοικοι θα πρέπει να μπορούν να κλειδώνουν τις πόρτες τους. Ωστόσο το προσωπικό χρειάζεται να είναι σε θέση να ανοίγει τις πόρτες σε περίπτωση ανάγκης.

19. Θέματα ασφάλειας

Λαμβάνεται μέριμνα για την ύπαρξη κλίματος ασφάλειας για όλους τους ενοίκους και εφαρμόζονται όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την διασφάλιση της.

- Οι χώροι της ΣΥΔ, πληρούν όλες τις προϋποθέσεις που ορίζει, κάθε φορά, η νομοθεσία σχετικά με τις γενικές προδιαγραφές κτιρίων σε θέματα πυρασφάλειας, αντισεισμικής προστασίας, ασφάλειας εγκαταστάσεων, προσβασιμότητας καθώς και πρόληψης κινδύνων για τους ενοίκους (βλν ΦΕΚ 74/29 Ιανουαρίου 2007/ΤΕΥΧΟΣ Β/ Απόφαση Π3Β/Φ.ΓΕΝ/Γ.Π.οικ.3394)

- Υπάρχει σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση κρίσεων, είτε αυτές προκύπτουν από φυσικά αίτια (σεισμός, πυρκαγιά) ή από άλλες αιτίες (σοβαρό πρόβλημα υγείας, φυγή ενοίκου, έντονο πρόβλημα συμπεριφοράς κα). Το σχέδιο αυτό, που μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με την περίπτωση, συντάσσεται από τον υπεύθυνο σε συνεργασία με την ομάδα προσωπικού, κοινοποιείται σε όλους, επικαιροποιείται και γίνονται περιοδικά ασκήσεις εφαρμογής του από όλο το προσωπικό και τους ενοίκους.

- Υπάρχει στην ΣΥΔ κουτί πρώτων βοηθειών και το προσωπικό οφείλει να είναι θέση να παράσχει τις πρώτες βοήθειες. Για τον λόγο αυτό πραγματοποιούνται περιοδικά σεμινάρια εκπαίδευσης του προσωπικού.

- Για την επίτευξη της ασφάλειας των ενοίκων και την εύρυθμη λειτουργία της ΣΥΔ, υπάρχει πρόβλεψη για την ύπαρξη ενός τουλάχιστον μέλους του προσωπικού σε κάθε βάρδια. Υπάρχει πάντα ένα δεύτερο άτομο σε ετοιμότητα, το οποίο καλείται τηλεφωνικά εφόσον υπάρξει έκτακτη ανάγκη και αφού ενημερωθεί ο υπεύθυνος. Η ετοιμότητα του δεύτερου ατόμου, καθορίζεται από το εβδομαδιαίο πρόγραμμα εργασίας.

- Δεν επιτρέπεται η ανεξέλεγκτη είσοδο στην ΣΥΔ, επισκεπτών και τηρούνται οι ώρες κοινής ησυχίας. Στην περίπτωση επισκέψεων, οφείλει να έχει προηγηθεί σχετική ενημέρωση των εργαζομένων και των ενοίκων.

- Το προσωπικό οφείλει να εμποδίζει οποιαδήποτε τυχόν παρενόχληση, εκμετάλλευση, κακοποίηση ή παραμέληση των ενοίκων, απ' όπου κι αν αυτή προέρχεται.

20. Διοικητική και Οικονομική Διαχείριση

(Η παράγραφος αυτή διαφοροποιείται, λιγότερο ή περισσότερο, ανάλογα με την νομική μορφή του Φορέα)

• **Χρηματοδότηση:** Ο κεντρικός Φορέας έχει την ευθύνη να εξασφαλίζει πόρους για την απρόσκοπτη λειτουργία της ΣΥΔ. Πιθανές πηγές: Προγράμματα, συνδρομές οικογένειας, επιδότηση από το δημόσιο, ασφαλιστικά ταμεία, δωρεές κ.α.

• **Διαχείριση:** Η διοικητικό - οικονομική διαχείριση της ΣΥΔ είναι αυτοτελής και αυτόνομη και συμμετέχουν: εκπρόσωπος ένοικων, εκπρόσωπος γονέων ή δικαστικών συμπαραστατών,

εκπρόσωπος τοπικής αυτοδιοίκησης, κα. Θα μπορεί να υποστηρίζεται από υπηρεσίες του Κεντρικού Φορέα. Η οικονομική διαχείριση γίνεται σύμφωνα με τον εγκεκριμένο από το Δ.Σ προϋπολογισμό και την σχετική νομοθεσία. Ορίζεται Υπόλογος.

• **Ατομικές Δαπάνες Ενοίκων:** - Στην αυτοτελή διαχείριση συμπεριλαμβάνονται και οι ατομικές δαπάνες των ενοίκων όπως η ένδυση, η διατροφή, οι ατομικές αγορές και τα ατομικά έξοδα. Οι ατομικές δραστηριότητες των ενοίκων, καταγράφονται και η τήρηση των σχετικών παραστατικών διενεργείται από τον Υπεύθυνο της ΣΥΔ. - Η πραγματοποίηση των ατομικών οικονομικών δραστηριοτήτων των ενοίκων, διενεργείται από τους ένοικους. Εάν εκτιμηθεί ότι δεν έχει τη δυνατότητα να τις διενεργεί ο ένοικος μόνος του, τις πραγματοποιεί συνοδευόμενος από τον Υπεύθυνο της ΣΥΔ ή κάποιον από το προσωπικό στήριξης. Ο συνοδός ενημερώνει για την οικονομική δραστηριότητα τον Υπεύθυνο.

• **Προμήθειες Αναλώσιμων Ειδών:** Ορίζεται η διαδικασία προμηθειών.

• **Πάγια Στοιχεία:** - Το σύνολο των μελών της ομάδας Προσωπικού και των ενοίκων είναι υπεύθυνοι για τα πάγια στοιχεία της ΣΥΔ, υποχρεούνται δε στη καλή χρήση και συντήρησή τους. - Κάθε τέλος του έτους γίνεται απογραφή των πάγιων. Η απογραφή συμπεριλαμβάνει και την πρόβλεψη των βασικών αναγκών ειδών που χρειάζεται να προμηθευτούν για το επόμενο έτος σε σχέση με ιματισμό, έπιπλα και ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό.

21. Σχέσεις με την κοινότητα

Η ΣΥΔ, για την καλύτερη προβολή των υπηρεσιών που παρέχει, συμμετέχει σε ενέργειες δημοσιότητας και προβολής, σε ενέργειες ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας και συνεργάζεται με φορείς και εθελοντές.

Αναλυτικότερα Η ΣΥΔ:

- Διαθέτει έντυπα με τις υπηρεσίες της, για προβολή και ευαισθητοποίηση στην ευρύτερη κοινότητα
- Λειτουργεί υπηρεσία υποδοχής και γενικής ενημέρωσης για τις υπηρεσίες της
- Υλοποιεί εκδηλώσεις, με τις οποίες προβάλλει την λειτουργία της στην κοινότητα
- Συμμετέχει σε εκδηλώσεις της κοινότητας (π.χ πολιτιστικές, αθλητικές δράσεις κ.λ.π.)
- Διαθέτει δίκτυο εθελοντών τους οποίους αξιοποιεί για την καλύτερη λειτουργία της
- Συνεργάζεται με άλλους φορείς για ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εμπειριών
- Συνεργάζεται με εκπαιδευτικούς - ερευνητικούς φορείς, για διεξαγωγή ερευνητικών δράσεων, βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών, αναζήτηση και υιοθέτηση καλών πρακτικών, εκπαίδευση στελεχών κ.α.
- Διαθέτει ιστοσελίδα

22. Τροποποίηση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας

- α. Η διάρκεια ισχύος του παρόντος Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας είναι αορίστου χρόνου.
- β. Αν από την εφαρμογή του παρόντος προκύψει ανάγκη αναθεώρησης ή τροποποίησης άρθρου ή ευρύτερης ενότητας, απαιτείται σχετική έγγραφη αιτιολογημένη πρόταση οποιουδήποτε μέλους της Ομάδας Προσωπικού προς τον Υπεύθυνο. Με τη σύμφωνη γνώμη του Επιστημονικά Υπευθύνου, η πρόταση υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο και αποφασίζει σχετικά με την αναθεώρηση ή τροποποίηση.
- γ. Κάθε τυχόν τροποποίηση των όρων του παρόντος αποδεικνύεται αποκλειστικά και μόνο εγγράφως.

ΕΣΤΙΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ

---

*Το παρόν έντυπο δημιουργήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος
“Στο δρόμο για το σπίτι μου...” που υλοποίησε η Εστία σε συνεργασία
με έξι ακόμη φορείς φροντίδας ατόμων με νοητική υστέρηση
από την Ελλάδα και την Κύπρο.*

Πρόγραμμα ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΣΕ ΔΡΑΣΗ Δημοκρατικά Σχέδια Νέων (1.3)

Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται
για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.